

Interview: Rigsadvokaten: Dansk terrordebat præges af uvidenhed

Af Elisabeth Arnsdorf Haslund, eah@berlingske.dk
Sidst opdateret Søndag den 1. februar 2009, 21:55

Foto: Niels Ahlmann Olesen

Uden at jeg kan sige, at vi mangler noget eller er gået for vidt, så tror jeg, at hvis diskussionen om terrorlovgivning skal tages, så er det en god idé at tage den nu i »fredstid«. Her kan folk kan se nøgternt, afslappet og lidt mere principielt på spørgsmålene.

Jørgen Steen Sørensen, rigsadvokat

Chefen for Danmarks anklagemyndighed, rigsadvokat Jørgen Steen Sørensen, kritiserer terrorlovgivningens kritikere for at debattere på fejlagtigt grundlag. Hvis terrorlovgivningen imidlertid skal diskuteres, er det bedre at gøre det nu i »fredstid« og ikke lige efter angreb på den vestlige verden, lyder budskabet.

Hvis terrorlovgivningen skal diskuteres eller kritiseres, skal der være helt styr på fakta – og det er desværre ikke altid tilfældet, mener øverste chef for anklagemyndigheden, rigsadvokat Jørgen Steen Sørensen.

Ifølge ham er det langt fra alle, som blander sig i den offentlige terrordebat, der er klædt tilstrækkeligt på til det.

»En debat har altid bedst af at blive ført på rigtige præmisser, og det gør denne debat et stykke hen ad vejen ikke. Man har jo kunnet læse, at man herhjemme kan straffes for at støtte organisationer, alene fordi de er opført på EUs terrorlister, og det er helt enkelt ikke rigtigt. Det er en uafhængig domstolsvurdering, der afgør det,« siger han og peger på et andet eksempel fra vedtagelsen af den anden terrorpakke i 2006.

»Dengang kunne man høre, at efterretningstjenestens mulighed for at foretage telefonaflytninger blev kraftigt udvidet. Det er heller ikke rigtigt. PET kan ikke aflytte en person i dag, som de ikke kunne aflytte før den terrorpakke. Det er blevet lidt gratis at sige, at terrorlovgivningen er meget betænkelig, for det bygger langt hen ad vejen på påstande om, hvad lovgivningen går ud på, som bare ikke er rigtige.«

Forklaringen på den misforståede opfattelse af fakta kan måske findes i den polariserede debat samt den – noget mere vidtgående – terrorlovgivning, der er blevet gennemført i andre vestlige lande, som eksempelvis USA og Storbritannien, vurderer han.

»Hele terrordebatten har skilt samfundet meget i de senere år, måske mest markant med beslutningen om at gå ind i Irak. Det kan være, at folk, der er skeptiske over for regeringen, tror, at den indførte lovgivning er meget vidtgående, fordi det er sådan, de ser regeringens politik generelt. Og det synes jeg, sådan set er en overdrivelse,« siger han og fortsætter:

»Jeg tror, de fleste ville falde til ro, hvis de satte sig ind i, hvad lovgivningen rent faktisk indeholder. Grundlæggende er den modelleret efter samme principper som alt andet lovgivning. Betingelserne for at aflytte telefoner, ransage og se emails er også langt hen ad vejen de samme i terrorsager som i andre sager.«

Men der er ingen tvivl om, at terrorlovgivning generelt er et emne, der er omgærdet af store følelser og stærke meninger – flere grupper har de senere år haft som erklæret mål at »udfordre« lovgivningen.

»Jeg tror, de færreste sætter spørgsmålstegn ved, at man kan få fængsel i livstid for et terrorangreb, eller at det er strafbart at rekruttere terrorister. Problemstillingen knytter sig nok især til bestemmelsen om finansiering, fordi den skal ramme en svær balance mellem to grundlæggende hensyn. At vi lever i et samfund, hvor man som udgangspunkt har lov til at støtte valgfri politiske bevægelser, samt at vi ikke kan tillade, at man straffrit kan sponsorere terrorister.«

Men hvordan skelner man mellem terrorister og frihedskæmpere?

»Der er nok enighed, hvis jeg giver en million kroner til Osama bin Laden. Problemet opstår, når det drejer sig om mere spegede, politiske konflikter, hvor det ikke er ligeså oplagt, hvem der er de gode og de onde. Tidligere har det været et politisk spørgsmål, et holdningsspørgsmål, så det er jo en ny situation, at det er bragt ind i det juridiske univers. Jeg kan sagtens forstå, at mange sætter spørgsmålstegn ved det, men omvendt kan det ikke være rigtigt, at man kan gå rundt i fredelige Danmark og være revolutionsromantiker, hvis realiteten er, at man sponsorerer drab og overgreb på civile på den anden side af jorden,« siger rigsadvokaten, der til marts skal føre sagen mod Fighters+Lovers i Højesteret.

Landets øverste retsinstans har allerede vurderet flere terrorsager, både Glostrup-sagen og Vollsmose-sagen, hvor der er blevet udmålt strenge straffe. Danmark har dog fortsat kun oplevet et begrænset antal terrorsager, og Jørgen Steen Sørensen erkender, at det har krævet øvelse at føre sagerne i retten.

»Domfældelsesprocenten ligger lavere, end vi er vant til, men ser man det over en tidslinje, hvor vi begyndte med Glostrup-sagen og Al-Aqsa, der ikke var succeser målt i domfældelsesprocenten, er

det blevet bedre. Det er nyt område for både politiet, os og domstolene,« siger han og afviser pure de spekulationer, der er fuldt i kølvandet på frifindelser i terrrorsagerne – at anklagemyndigheden skulle ligge under for politisk pres i forhold til at rejse tiltale mod for mange:

»Realiteten er, at sådan fungerer vores retssystem altså ikke. Vi står fuldt ud ved de rejste tiltaler,« siger han.

Til gengæld har det krævet praktisk erfaring at få en fornemmelse af, hvordan bevisførelsen i terrrorsager bedst tilrettelægges. Brugen af karaktervidner i de første terrrorsager – der blev stærkt kritiseret – er eksempelvis doseret ned efterfølgende, forklarer han.

Så når det kommer til terrrorsager, er det erfaring og justering, der er behov for – ikke ny lovgivning eller yderligere værktøjer, vurderer rigsadvokaten.

»Det er jo en politisk beslutning, om og hvordan der skal lovgives på terrorområdet, men spørger man, om retshåndhæverne har de nødvendige redskaber, vil jeg sige, at vi er meget passende forsynet.«

Spørgsmålet om, hvorvidt terrorlovgivningen er passende, er netop blevet stillet af de radikale, der ønsker at få nedsat en kommission til at undersøge terrorlovgivningen, især for at vurdere, om lovgiverne gik for vidt i kølvandet på 11. september-angrebene i USA. Og Jørgen Steen Sørensen er enig i, at tiden efter terrorangreb ikke synes mest velegnet til at vedtage terrorlove.

»Det er naturens lov, at alle er meget meget følelsesmæssigt engagerede, og det er helt legitimt, at man fra politisk side føler, at man må markere sig, men det er nok sjældent den periode, hvor man er bedst til at træffe afbalancerede og langsigtede beslutninger,« siger han og fortsætter:

»Uden at jeg kan sige, at vi mangler noget eller er gået for vidt, så tror jeg, at hvis diskussionen om terrorlovgivning skal tages, så er det en god idé at tage den nu i »fredstid«. Her kan folk kan se nøgternt, afslappet og lidt mere principielt på spørgsmålene,« fastslår rigsadvokaten.